

2008/108471 Project Health, Safety and Environment (HSE) in the Work place, Bulgaria
Проект 2008/108471 "Здравословни, безопасни и екологични условия на труд", България

International conference

IMPROVING THE SOCIAL DIALOGUE VIA STRENGTHENING OF THE WORKING CONDITIONS' COMMITTEES

*Международна конференция
ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ
ЧРЕЗ УКРЕПВАНЕ КАПАЦИТЕТА НА КОМИТЕТИТЕ ПО УСЛОВИЯ
НА ТРУД*

ПОСТИЖЕНИЯТА НА ПРОЕКТА

д-р Любен Томев

Sofia, 24-25.03.2010

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Значение на проекта Здравословни, безопасни и екологични условия на труд

- за развитието на социалния диалог по подобряване на безопасността и здравето в българските предприятия

чрез подобряване на работата на комитетите и групите по условия на труд, първо в пилотните браншове,

а по-нататък чрез разпространяване на добрите практики и в други браншове и предприятия чрез мрежата на комитетите по условия на труд

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Основни постижения, които ще допринесат за изпълнение на целите на проекта

- **създаването на уеб-страница**, която дава възможност за достъп до основни документи в областта на безопасността и здравето при работа, както и до основните резултати и анализи по проекта - не само на участниците в проекта, но и на широк кръг от заинтересовани лица.
- **Активно участие на над 200 души** през десетте месеца от началото на проекта в семинари, работни срещи и учебни визити.
- **Участие на колеги от Норвегия** в семинарите, които споделиха ценен опит и идеи.
- Проведените семинари и работни срещи (по две дейности във всеки от трите пилотни бранша) допринесоха за **по-добро изясняване на ситуацията в отделните отрасли, за обмяна на опит между представителите на различни предприятия, провокираха активни дискусии и мотивация за по-ангажирано участие в социалния диалог по условията на труд.**

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

ОСНОВНИ ПОСТИЖЕНИЯ НА ПРОЕКТА -2

- Присъствието на представители на работодателите и на Главната инспекция по труда в работните срещи даде възможност да се представят различните позиции, да се дискутират различията и в този процес да се **изгради консенсус, който имаше за свой резултат разработването на Планове за действие в трите пилотни бранша.**
- **Постигането на открит и ползотворен диалог, декларирането на ангажираност от страна на представителите на работниците в КУТ, на работодателите и на ИА ГИТ несъмнено е важна стъпка напред към подобряване на диалога на работното място за по-добри условия на труд.**
- Изпълнението на проекта среща **силна ангажираност и подкрепа от ръководството на Норвежката конфедерация на профсъюзите и Конфедерацията на независимите синдикати в България.**

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Обобщавайки, бих казал, че

изграждането на доверие, мотивация и ангажираност за подобряване на социалния диалог и консенсус по отношение на най-належащите задачи, залегнали в Плановете за действие от страна на социалните партньори, е сериозно постижение на проекта.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Основни резултати от дейностите по проекта, които се реализират от ИССИ

Сравнителен анализ на законодателството и практиките по безопасност и здраве при работа, разработен съвместно с Норвежкия институт ФАФО

- значение за обобщаване на законодателството и практиката в двете страни и за открояване на добрите норвежки практики
- анализът ще бъде използван и по-нататък при реализиране на останалите дейности по проекта

ИЗСЛЕДВАНЕ „Комитетите и групите по условия на труд: състав, дейност, проблеми”

- първо изследване на състава, функционирането и проблемите в дейността на КУТ и ГУТ
- Важно, защото:
- в страната липсват изследвания на дейността, ефективността и проблемите, с които се сблъскват КУТ
- независимо от съществуващото законодателство и изградената институционална рамка на социалния диалог по условията на труд и на представителството на работниците, в много предприятия все още съществуват значителни проблеми по изграждането и ефективното функциониране на КУТ

Основна хипотеза

Дейността на КУТ, ако е добре организирана и се осигурят ресурси, механизми и инструменти за повишаване капацитета на работническите представители, може да окаже положителен ефект върху резултатите от политиката по безопасност и здраве при работа и да насърчи социалния диалог, насочен към устойчивото развитие на предприятията.

Основни цели и задачи на изследването

- Да се проучи изграждането и функционирането на КУТ/ ГУТ в пилотните отрасли, като фактор за подобряване на условията на труд;
- Да се идентифицират основните фактори, които пречат или подпомагат успешното им функциониране;
- Да се проучат на конкретните насоки на дейност на КУТ/ ГУТ;
- Да се идентифицират потребностите от обучение и институционална подкрепа; и
- на тази основа да се очертаят на необходимите действия на различните институции, които могат да помогнат за подобряване на ефективността на дейността на КУТ/ ГУТ, с акцент върху действията от страна на КНСБ и
- Да се предложат основни насоки за обучение и изграждане на рамката на мрежата на КУТ

Изследователски методи

- Провеждане на изследване в предприятията от пилотните отрасли по специално разработена анкетна карта с представители на работниците и работодателите в КУТ/ ГУТ (с различен модул по отношение на рискове и вредности за отделните отрасли).

Анкетната карта съдържа 34 въпроса в четири раздела: обективна информация за предприятието; информация, свързана с дейността на КУТ; информация за условията на труд и дейността по БЗР и демографски профил на представителите на работниците в КУТ.

- SWOT анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите за дейността на КУТ като основа за развитие и разработване на обучителните модули и рамката за изграждане на мрежата.

Резултати от изследването

- получени над 300 анкетни карти,
- обработени с програма SPSS
- подготвени нулеви и крос-таблицы с резултатите.
- Подробен анализ и обобщение на данните от изследването бяха представени на трите семинари с първите пилотни браншове, проведени с участие на норвежки представители.
- Анализите са представени на български и английски език на сайта на проекта.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Някои изводи

- редица комитети и групите не работят достатъчно ефективно;
- в някои предприятия работодателите не изпълняват предписаните им от Закона задължения по безопасност и здраве при работа
- не във всички предприятия са създадени условия за реализация на правата и функциите на КУТ, заложиени в законодателството
- представителите на работниците и служителите в КУТ и ГУТ не срещат необходимата подкрепа от органите за социално партньорство по условия на труд на различни равнища
- има сериозна потребност от допълнително обучение на представителите на работниците, както по законодателството, така и по специфичните рискове в отделните отрасли.
- в значителна част от комитетите представителите на работниците са синдикални членове
- и в трите пилотни бранша е създаден добър джендър баланс на представителите на работниците, отговарящ на разпределението по пол на работната сила в бранша.

Значението на резултатите от изследването за дейностите по проекта

- очертават ситуацията и проблемните области в отделните браншове,
- факторите, които подпомагат или пречат на ефективната дейност на КУТ и ГУТ,
- необходимата институционална подкрепа,
- областите, в които е необходимо обучение,
- основа при разработването на плановете за действие в отделните браншове.

Резултатите от изследването потвърждават актуалността и необходимостта от реализирането на този проект,

защото

- потребността от обучение в различни области е категорично изразена, а
- създаването на мрежата на КУТ/ГУТ среща **твърда подкрепа** и се разглежда като възможност за повишаване информираността, компетентността, знанията и опита, обмяната на добри практики и, в крайна сметка, като фактор за повишаване ефективността на дейността на представителите на работниците и служителите в КУТ и ГУТ и подобряване на социалния диалог по условията на труд.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Резултатите дават възможност и да се очертаят ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ НА КНСБ:

- повишаване на информираността на работниците и служителите за значението на дейностите, свързани с БЗР и за важността на подпомагане на техните представители в КУТ и ГУТ
- активен социален диалог на всички равнища
- изграждане на капацитета на представителите на работниците чрез информиране, обучение, обмяна на опит и добри практики – национални и европейски
- разширяване на институционалната подкрепа на КУТ и ГУТ, в частност от страна на синдикалните организации и органите за социално сътрудничество в областта на условията на труд.

ТРИМЕСЕЧЕН ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „ЖИЗНЕНО РАВНИЩЕ И УСЛОВИЯ НА ТРУД“

- наследник на тримесечния информационен бюлетин "Жизнено равнище", който ИССИ публикува на английски и български език от 1992 г. до 2007 г.
- В рамките на проекта стана възможно издаването на бюлетина с ново име „Жизнено равнище и условия на труд“ и с обогатено съдържание, свързано с безопасността и здравето при работа.
- създава добавена стойност на проекта към останалите дейности - ще даде възможност за по-добра подготовка на синдикалистите за участие в социалния диалог и колективното договаряне по условията на труд

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

СТРУКТУРА

- **Раздел 1.** Основни показатели на икономическата макрорамка
- **Раздел 2.** Основни показатели , характеризиращи жизненото равнище
- **Раздел 3.** Основни показатели, характеризиращи условията на труд
- **Приложение:** Информационни материали по проблемите на условията на труд, безопасността и здравето при работа, както и резултати от проекта.

ЗНАЧЕНИЕ

- представя агрегирана информация за реалните изменения в икономиката, жизненото равнище и качеството на труд и живот, която да подпомогне участниците в двупартитни и трипартитни структури за по-ефективно, активно и аргументирано участие в социалния диалог и колективното трудово договаряне.
- възможност за по-голяма публичност на целите и резултатите на проекта - бюлетинът се ползва популярност сред широк кръг потребители извън системата на КНСБ - изследователи, представители на граждански организации и политически партии, държавни агенции и държавни служители, работещи в чуждестранни посолства в България и други.